

Samen werken aan de meesterlijke sport

**Meerjarenbeleidsplan 2011-2014
van de
Koninklijk Nederlandse Schaakbond**

November 2010

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Focus op groei.....	6
3	Schaken op topniveau	12
4	Goed schaken begint bij goed kader	15
5	Schaakevenementen op maat	18
6	Schaken effectief communiceren	20
7	Schaken optimaal georganiseerd	23
8	Financiën.....	25
9	Tot slot.....	29

1 Inleiding

Schaken is een meesterlijke sport. Dat is sinds 2008 de kernboodschap waarmee de Koninklijke Nederlandse Schaakbond de schaaksport in Nederland promoot. Ledengroei en het creëren van schaakhelden staan daarbij centraal. Daarmee is het een invulling van het meerjaren beleidsplan 2007-2010, 'Opening naar de toekomst', waarin ledengroei en imagoverbetering belangrijke doelstellingen waren.

De afgelopen periode is hard gewerkt om ledengroei te bewerkstelligen. Het is gelukt om het ledental weer te laten stijgen na een jarenlange daling. Bovendien is op organisatorisch en bestuurlijk vlak de rust weergekeerd wat de effectiviteit van de KNSB ten goede komt.

Het vorige beleidsplan is in 2010 geëvalueerd. De belangrijkste conclusies daarvan waren:

- Focus op enkele hoofddoelstellingen is belangrijk.
- Focus bij ledengroei op een beperkt aantal doelgroepen.
- Verenigingen vormen de kern van de KNSB. Het is belangrijk dat verenigingen betrokken zijn bij ontwikkelingen op het gebied van schoolschaak en internetschaak.
- Bij Talentontwikkeling blijft jonger en intensiever trainen het devies.
- Sponsoring verdient extra aandacht

In het nieuwe beleidsplan wordt op verschillende plaatsen gerefereerd aan deze conclusies.

Het doel van de KNSB is het stimuleren van de schaaksport onder het motto 'Schaken een meesterlijke sport'. In dit beleidsplan zijn dat doel en motto vertaald naar een kwantitatieve en een kwalitatieve doelstelling: ledengroei en prestaties, breedteschaak en topschaak. Daarbij kiest de KNSB voor ambitie. Voor de periode 2011-2014 heeft de KNSB twee hoofddoelstellingen:

1. In 2014 heeft de KNSB 8 procent meer unieke leden dan in 2010
2. In 2014 staat Nederland in de top-10 van het FIDE Landenklassement

Het is de belangrijk dat de ledengroei van de afgelopen twee jaar zich voortzet. Daarbij is de bedoeling dat het aantal verenigingsleden niet verder daalt, omdat de verenigingen de kern van de KNSB vormen. Verder wil de KNSB zich concentreren op twee groeimarkten: Internetschaak voor iedereen en schoolschaak. In hoofdstuk 2 staat een verdere uitwerking van de hoofddoelstelling en van de activiteiten die de KNSB wil uitvoeren op het gebied van verenigings-, internet- en schoolschaak.

Voor een sport zoals schaken is het ook belangrijk dat Nederlanders zich met de wereldtop kunnen meten, omdat dat bijdraagt aan de promotie van de sport. De internationale concurrentie in de schaaksport is groot. Er zijn meer dan 170 landen aangesloten bij de wereldschaakbond FIDE en in een substantieel deel van deze landen wordt op professioneel niveau geschaakt. Op de wereldranglijst neemt Nederland per 1 juli 2010 de 14^e plaats in. Daarmee laat Nederland landen zoals Engeland en Spanje achter zich. Toch heeft de KNSB de ambitie om, overeenkomstig de doelstelling van NOC*NSF, structureel tot de top 10 van de wereld te gaan behoren. Dat is een reële ambitie, omdat Nederland niet ver van de 10^e plaats verwijderd is en omdat Nederlands talent voldoende groeipotentieel heeft. In hoofdstuk 3 wordt deze hoofddoelstelling nader uitgewerkt. Daarbij komt ook talentontwikkeling uitgebreid aan de orde.

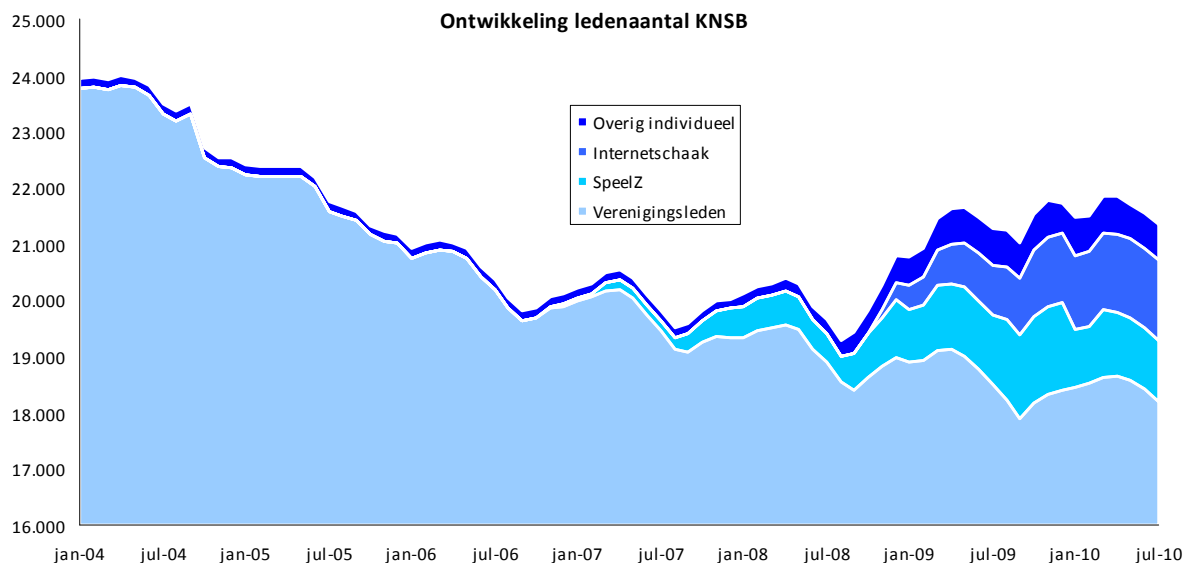
In de hoofdstukken die daarna volgen komen doelstellingen op het gebied van kadervorming, evenementen, communicatie en organisatie aan de orde. Alle doelstellingen staan in het teken van de twee hoofddoelstellingen. Het laatste hoofdstuk bevat de financiën, die de randvoorwaarde vormen voor de doelstellingen en de activiteiten.

De leden, verenigingen en aangesloten bonden vormen samen de KNSB. Waar in het beleidsplan 'KNSB' staat, wordt in de meeste gevallen ook de leden, verenigingen en bonden tezamen bedoeld. Onderling vertrouwen, draagvlak voor plannen en samenwerking bij de uitvoering van activiteiten zijn essentieel. Dat stelt de Nederlandse schaakwereld in staat de plannen uit te voeren en de doelstellingen te realiseren. Samen werken aan de meesterlijke sport.

2 Focus op groei

2.1 Ledenaantal

Na een jarenlange daling neemt het aantal leden van de KNSB sinds 2008 weer toe. De groei is te danken aan de toename van individuele leden, met name voor Internetschaak en SpeelZ, de schoolschaakactiviteit van de KNSB. Het aantal verenigingsleden daalt nog steeds. De daling is niet meer zo sterk als enkele jaren geleden, maar jaarlijks toch ongeveer 2 procent.

Het is de bedoeling dat de groei bij Internetschaak en SpeelZ uiteindelijk ook zal leiden tot een toename in het aantal verenigingsleden. Immers, door SpeelZ leren meer kinderen schaken waarvan een deel zijn weg naar de verenigingen zal vinden. Door Internetschaak blijven mensen actief schaken en kunnen ook gemakkelijker in aanraking komen met activiteiten van verenigingen.

2.1.1 Hoofddoelstelling:

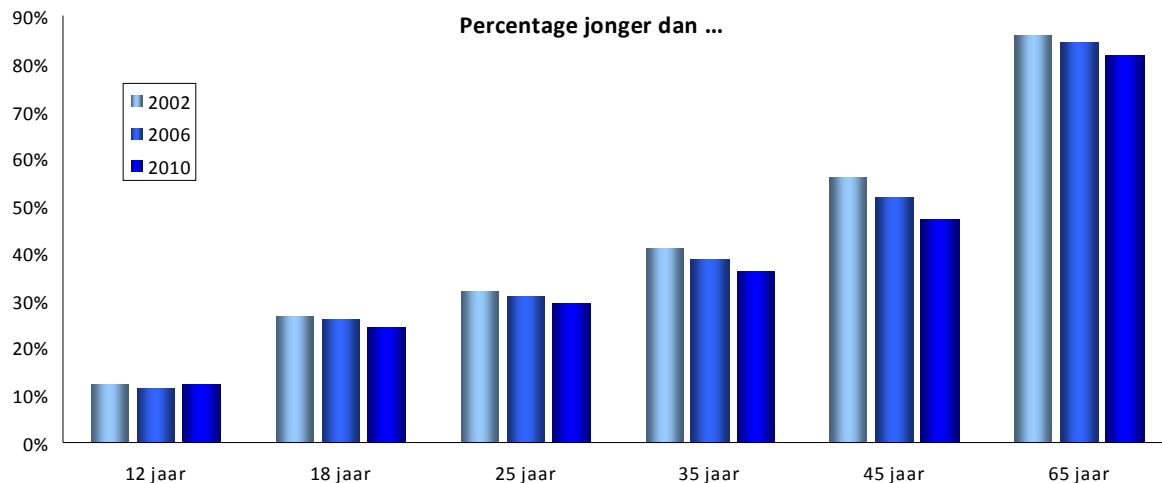
In 2014 heeft de KNSB 8 procent meer unieke leden dan in 2010.

Internetschaak draagt in belangrijke mate bij aan de groei van het aantal leden. Op dit moment is ongeveer 90 procent van de Internetschaakleden ook lid van een schaakvereniging. Dat betekent dat een deel van de groei te danken is aan 'dubbele' lidmaatschappen. Het is voor de KNSB belangrijk dat niet alleen het aantal lidmaatschappen toeneemt, maar ook het aantal mensen dat aangesloten is bij de georganiseerde schaaksport. Halverwege 2010 had de KNSB 20.400 unieke leden. Het doel is door middel van stabilisatie van het aantal verenigingsleden en groei van het aantal unieke leden dit aantal met 8 procent te laten groeien tot afgerond 22.000. Tegelijkertijd stijgt het aantal betaalde lidmaatschappen dan naar 24.400.

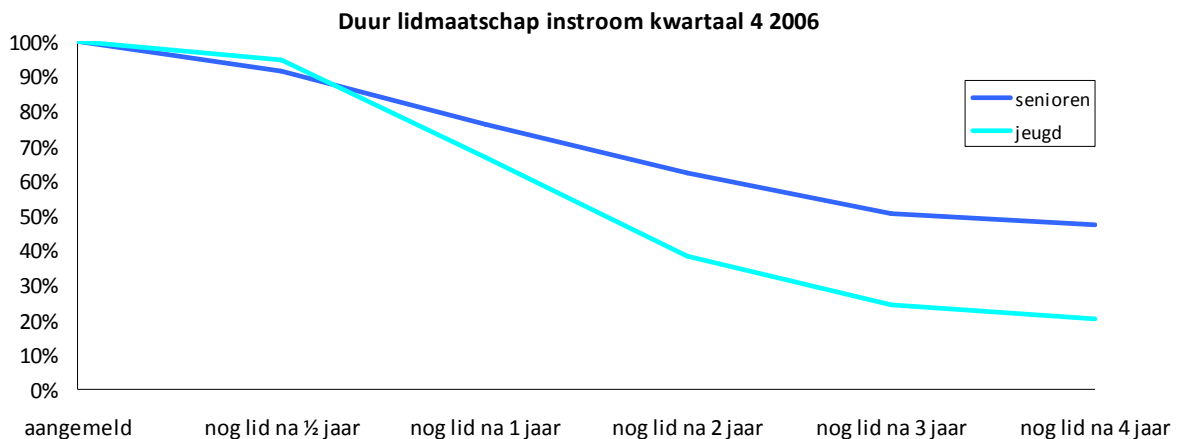
Categorie leden	juni 2010	juni 2014
Verenigingsleden	18.600	18.600
SpeelZ	1.100	2.000
Internetleden nieuw	100	800
Overig individueel	600	600
Unieke leden	20.400	22.000
Internetleden dubbel	1.100	2.400
Totaal lidmaatschappen	21.500	24.400

2.2 Verenigingen

Het aantal verenigingsleden daalt sinds het midden van de jaren 80 gestaag. Tussen 2002 en 2005 was de daling 5 tot 8 procent per jaar. Inmiddels is de daling nog 2 procent per jaar. De verenigingen vormen de kern van de KNSB. Er is dus alles aan gelegen om het ledenbestand van verenigingen minimaal op peil te houden. Daarbij staan de verenigingen voor een aantal uitdagingen. Ten eerste is er sprake van vergrijzing. Het percentage verenigingsleden onder de 45 jaar daalde de afgelopen 8 jaar van 56 naar 47 procent.

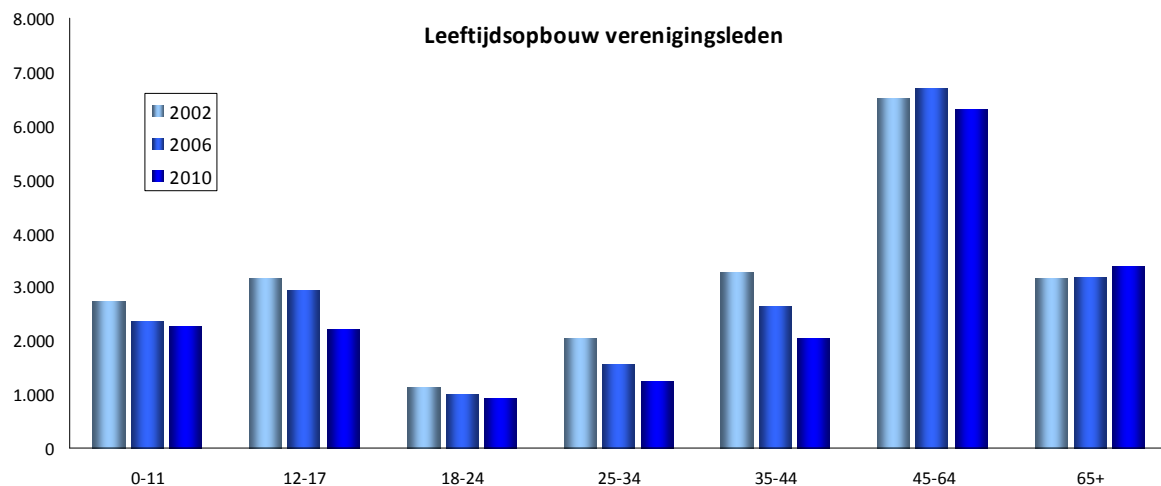
Een andere uitdaging voor verenigingen is het vasthouden van nieuwe leden. Van nieuwe seniorenleden is na 4 jaar minder dan de helft over en bij jeugdleden is dat zelfs minder dan een kwart. Het beter bedienen van nieuwe leden kan veel bijdragen aan het stabiliseren van het totaal aantal verenigingsleden. Op de KNSB-website wordt informatie hierover aangeboden.

2.2.1 Doelstelling:

Het aantal verenigingsleden blijft in de periode 2010-2014 minimaal gelijk.

Om dit te bewerkstelligen zijn krachtige, vitale verenigingen nodig. Verenigingen die veel activiteiten ontwikkelen. Verenigingen die een evenwichtige leeftijdsopbouw hebben. Op dit moment zijn relatief weinig mensen tussen de 18 en 45 jaar lid van een vereniging.

Het is de taak van de verenigingen om aantrekkelijk te zijn en te blijven voor nieuwe leden. Het is de taak van de KNSB de verenigingen daarbij te ondersteunen. Afgezien van de voorbeelden in deze paragraaf biedt de KNSB ook mogelijkheden om kader op te leiden, zoals in hoofdstuk 4 beschreven staat. Verder bieden Internet- en schoolschaak verenigingen kansen nieuwe leden te winnen.

2.2.2 Doelstelling:

In 2014 verwerkt de KNSB-organisatie voor 25 procent van de verenigingen de resultaten van de interne competitie.

Een belangrijke dienst die de KNSB biedt is ratingverwerking. Het is ook een belangrijke factor voor ledenbehoud. Iemand die een rating heeft wil die in het algemeen graag behouden. Op dit moment verwerkt de KNSB de interne competities van 63 van de 497 verenigingen, ofwel 12,7 procent. Om het aantal spelers met een KNSB-rating te verhogen wil de KNSB verenigingen stimuleren de interne competitie op te geven voor ratingverwerking.

2.2.3 Doelstelling:

De KNSB en de regionale bonden helpen verenigingen hun ledenbestand up-to-date te houden.

Officieel zijn alle leden van schaakverenigingen ook lid van de KNSB, maar in de praktijk is dat niet altijd het geval. Dat heeft tot gevolg dat sommige leden niet van alle dienstverlening gebruik kunnen maken en dat de regionale bonden en de KNSB contributie mislopen wat ten koste kan gaan van diezelfde dienstverlening. Daarom zullen de KNSB en de regionale bonden de verenigingen actief benaderen om de leden tijdig op te geven.

2.2.4 Doelstelling:

Uiterlijk in 2014 beschikt de KNSB over een online ledenadministratie.

De KNSB wil in 2011 onderzoeken hoe op korte termijn een online ledenadministratie is te realiseren. In 2010 is al een eerste aanzet gegeven door onderzoek naar de mogelijkheden om een online database voor de ratingverwerking te realiseren. De online ratingverwerking kan als goede test voor vervolgstappen fungeren. Deze database is uitbreidbaar met de gegevens die nodig zijn voor de registratie van lidmaatschappen, verenigingen en functies. Het onderzoek zal zich echter moeten toespitsen op het logistieke aspect van aantal betrokken gebruikers (500 verenigingen, 13 regionale bonden) en de extra functionaliteit die op het Bonds bureau nodig is. Het doel is om in 2014 over een online ledenadministratie beschikken.

2.2.5 Doelstelling:

De KNSB-organisatie ondersteunt het verenigingskader actief.

Daartoe communiceert de KNSB met verenigingen via servicepunten, via nieuwsbrieven en via informatie op de website en in Schaakmagazine. Daarbij geeft de KNSB informatie over 'best practices', over mogelijkheden om bijvoorbeeld een jeugdafdeling op te zetten over andere activiteiten die bijdragen aan een vitale vereniging. Bovendien zal de KNSB de behoefte aan kaderopleidingen bij verenigingen onderzoeken.

De verenigingen kunnen hun (potentiële) vrijwilligers workshops op maat aanbieden. De KNSB organiseert workshops ter plaatse, toegesneden op de vereniging en gebruikmakend van de kaderdocenten en experts van de KNSB.

2.2.6 Doelstelling:

Vrijwilligers in de schaakwereld weten zich gewaardeerd.

Schaakverenigingen zijn voor een groot deel afhankelijk van kwalitatief goede en enthousiaste vrijwilligers. Veel verenigingen kampen met een tekort aan vrijwilligers als gevolg van onder meer tijdgebrek, een onevenwichtige ledenopbouw en een beperkte bereidheid bij leden of ouders van jeugdleden. Het is belangrijk dat op landelijk, regionaal en verenigingsniveau wordt uitgedragen dat vrijwilligers de verenigingen en daarmee het georganiseerde schaakleven in belangrijke mate dragen. De KNSB zal de komende beleidsperiode op zoek gaan naar activiteiten waarmee de georganiseerde schaaksport zijn waardering kan tonen voor het werk van vrijwilligers. De KNSB zal doorgaan met de verkiezing van vrijwilliger van het jaar. Daarnaast zal de KNSB aandacht besteden aan vrijwilligers die lokaal in het zonnetje worden gezet.

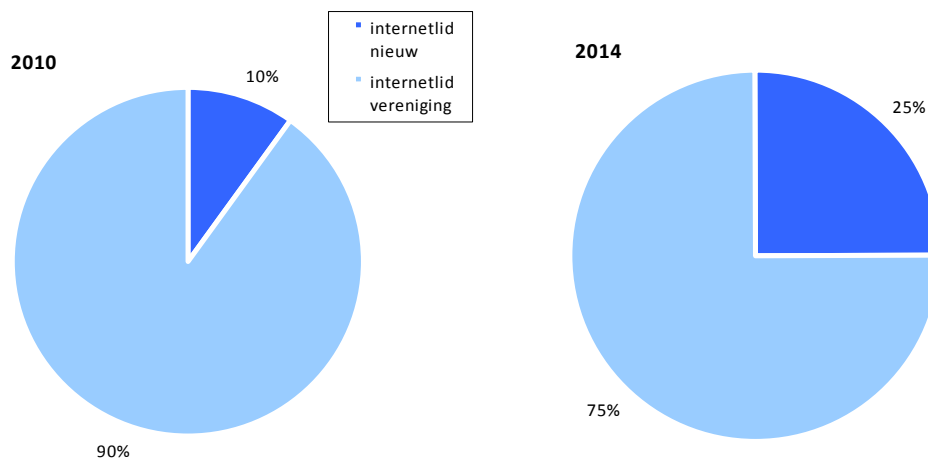
2.3 Internetschaak

Eén van de belangrijkste ontwikkelingen in de afgelopen beleidsperiode was de start die de KNSB heeft gemaakt met Internetschaak. Schaken via internet biedt aan de verenigingen en de KNSB grote kansen.

2.3.1 Doelstelling:

In 2014 heeft de KNSB minimaal 3200 Internetleden waarvan minimaal 800 niet lid zijn van een schaakvereniging.

Halverwege 2010 telt de KNSB ongeveer 1200 Internetleden. Verreweg het grootste deel daarvan is ook lid van een schaakvereniging. De uitdaging in de komende jaren is het populariseren van Internetschaak onder recreatieve schakers die niet lid zijn van een vereniging. Een belangrijke doelgroep betreft hierbij middelbare scholieren in de leeftijd van 12 t/m 18 jaar, omdat schakers in deze groep relatief vaak het lidmaatschap van een vereniging opzeggen. Dankzij ondersteuning van sponsor Slim.nl kan KNSB de komende beleidsperiode starten met een actief wervingsprogramma via lokale breedteschaakevenementen op middelbare scholen. Daarbij richt de KNSB zich op het aanbieden Internetschaak aan jongeren die al kunnen schaken, maar geen lid van een reguliere club zijn geworden of geen lid meer zijn. Ter ondersteuning zal ook de scholencompetitie voor het voortgezet onderwijs via internet plaatsvinden. Het percentage leden dat alleen Internetschaaklid is zal als gevolg hiervan toenemen.

Naast de activiteiten voor middelbare scholieren waar de focus op zal liggen, wil de KNSB het aantal verenigingsleden dat op internet schaakt ook verhogen.

2.3.2 Doelstelling:

In 2014 is 25 procent van de verenigingen actief bezig met Internetschaak.

Sommige verenigingen zijn actief bezig met Internetschaak. Zij organiseren toernooien en trainingen en nemen deel aan de Internetcompetitie. Andere verenigingen zien Internetschaak als bedreiging. Veel verenigingen hebben nog helemaal geen beleid op het gebied van Internetschaak. Een belangrijke taak van de KNSB is het stimuleren van het gebruik van Internetschaak als interessante toevoeging aan het verenigingsleven. Dat zal gebeuren door communicatie van de mogelijkheden en het bieden van ondersteuning bij het opzetten van Internetevenementen en door het verspreiden van 'best practices'.

Daarbij is het belangrijk om in de toekomst meer te benadrukken dat Internetschaak interessant is voor alle leeftijden, dat het niet alleen snelschaken is, maar dat ook langzamere speeltimpo's mogelijk zijn en dat het geen concurrentie, maar een verrijking van de verenigingsactiviteiten kan vormen.

2.4 Schoolschaak

Jeugdschaak is essentieel voor de toekomst van het schaken. Bij het stimuleren van schaken op jonge leeftijd kunnen basisscholen een belangrijke rol spelen. De KNSB heeft de ambitie veel meer basisscholieren georganiseerd te laten schaken. Sinds 2007 heeft de KNSB een speciale schoolschaakkist onder de naam SpeelZ. Jaarlijks maken honderden kinderen via SpeelZ kennis met de schaaksport. Halverwege 2010 heeft de KNSB ongeveer 1100 SpeelZ-leden. De komende beleidsperiode wil de KNSB dit aantal verhogen.

2.4.1 Doelstelling:

In 2014 heeft schoolschaak via SpeelZ een structurele omvang van 2000 leden.

Dit wil de KNSB bereiken door te focussen op maatwerktrajecten, zodat de effecten van kennismakingsprojecten op scholen op de lange duur worden verhoogd. In de maatwerktrajecten zullen ook de naburige schaakverenigingen nadrukkelijk worden betrokken. Naast de schaaklessen zal in deze maatwerktrajecten op school ook aandacht zijn voor schaakwedstrijden, kadercursussen, workshops en kennismakingslessen volgens een beproefde methode.

Verder zal de KNSB het bestaande aanbod voor schaken op school uitbreiden. Naast het bruikleenconcept met de leskisten van SpeelZ, wordt het diplomasysteem en de scholencompetitie onderdeel gemaakt van het SpeelZ pakket. Een school moet voor schaken kunnen kiezen en daarbij verschillende producten rechtstreeks bij de bond kunnen afnemen. De deelnemers aan de lessen, examen of scholenwedstrijd worden daarbij SpeelZ-lid bij de bond. Scholen moeten voor maatwerk kunnen kiezen, zonder veel administratieve handelingen, met ondersteuning bij het vinden van lesgevers en met de mogelijkheid zelf het tempo van de lessenserie aan te geven.

3 Schaken op topniveau

De KNSB streeft naar een plaats bij de top 10 van de wereld voor Nederland, een ambitie die goed past bij 'Schaken een meesterlijke sport' en bij de topsportambitie die NOC*NSF heeft voor de Nederlandse sport. Om de ambitie waar te maken is het nodig om nieuwe toppers op te leiden via een goed talentenprogramma en de huidige toppers zo goed mogelijk te helpen bij het verbeteren van hun resultaten.

3.1 Topschaak

3.1.1 Hoofddoelstelling:

In 2014 staat Nederland in de top-10 van het FIDE Landenklassement.

Van oudsher heeft Nederland een brede schaaktop. De laatste jaren zien we dat nog sterker. Er zijn relatief Nederlandse spelers veel die in de top 100 van de wereld staan of daar tegenaan zitten, maar Nederland heeft zelden spelers in de top 20. Dat betekent dat Nederland in teamwedstrijden vaak relatief beter scoort dan in individuele evenementen.

Zoals de schaaksport de afgelopen jaren heeft gemerkt komt media-aandacht vooral door bijzondere individuele prestaties. Dankzij Anish Giri met zijn aansprekende successen op jeugdige leeftijd was er in 2009 en 2010 voor het eerst sinds jaren weer meer aandacht voor schaken op televisie.

Permanente aandacht is alleen te verwachten wanneer een Nederlandse schaker in de top-10 van de wereld terechtkomt en meespeelt in de strijd om het wereldkampioenschap. Als zich een talent aandient met reëel uitzicht op een plaats bij de top-10 van de wereld, dan zal de KNSB zich inspannen voor een optimale begeleiding van dat talent.

Beleidsmatig wil de KNSB niet afhankelijk zijn van individuele uitzonderlijke talenten. Daarom heeft de KNSB de ambitie om in de komende beleidsperiode weer in de top-10 van het FIDE Landenklassement terecht te komen. Het FIDE Landenklassement wordt opgemaakt door de gemiddelde rating, de objectieve graadmeter van de speelsterkte, te berekenen van de eerste 10 spelers van ieder land. De uitgangspositie per 1 juli 2010 is een 14^e plaats in het Landenklassement. Plaats 10 is een ambitieuze, maar haalbare ambitieuze doelstelling voor de komende beleidsperiode.

De meeste groei in speelsterkte is te verwachten van jonge, ambitieuze spelers. Om het top-10 doel te realiseren zal de KNSB zich de komende beleidsperiode concentreren op het leveren van maatwerk op het snijvlak van Talentontwikkeling en Topsport. Dankzij de coachsubsidie van NOC*NSF kan de KNSB over een bondscoach beschikken om dit maatwerk te leveren. Daarnaast biedt de KNSB ook de huidige topspelers de mogelijkheid om zich verder te ontwikkelen. Ook hierbij staat maatwerk centraal.

Bij de vrouwen staat Nederland per 1 maart 2010 ook op de 14^e plaats in het FIDE Landenklassement. De verwachting is dat zonder extra inspanningen er een terugval op de ranglijst zal plaatsvinden. Een plaats bij de top-10 is in de beleidsperiode dan ook niet reëel. De verschillen met de directe concurrenten zijn bovendien groter dan bij de mannen. Op lange termijn is een plaats bij de top-10 wel het streven. Daarbij is de hoop gevestigd op de talenten die nu en in de toekomst worden opgeleid.

3.2 Talentontwikkeling

De afgelopen jaren is het landelijk trainingsprogramma op verschillende manieren versterkt:

- Intensiever trainen op jongere leeftijd door een wijziging in de structuur;
- Invoering van het systeem van de Talentstatussen als objectief selectiemiddel;
- Kortere reistijden door regionale trainingen;
- Flexibeler trainingsaanbod door invoering van de Internettrainingen;
- Aanstelling van een Talentcoach dankzij subsidie van het Ministerie van VWS.

Een belangrijke rol binnen de talentontwikkeling is weggelegd voor de Stergroeptrainingen. De afgelopen jaren is hiervoor een structuur neergezet die de komende beleidsperiode gecontinueerd dient te worden. De volgende stap is een verdere inhoudelijke ondersteuning van de trainers. Hiervoor zal de komende jaren per Stergroepe niveau kant-en-klaar trainingsmateriaal ontwikkeld worden. Dit materiaal moet zorgen voor meer consistentie binnen het trainingsaanbod en maakt het tevens eenvoudiger om de trainingshistorie van individuele spelers in kaart te brengen.

3.2.1 Doelstelling:

In 2014 zijn er minimaal acht spelers met een internationale talentstatus of hoger.

In 2010 zijn er vijf spelers tussen de 13 en de 20 jaar met de allerhoogste talentstatus, de Topstatus. Dit houdt in dat zij een plaats in de top 8 van de wereld hebben binnen hun leeftijdscategorie. Nog eens drie spelers hebben de status Internationaal Talent, hetgeen overeenkomt met een plaats in de mondiale subtop. De komende jaren zal de lat om Internationaal Talent te zijn stap voor stap hoger komen te liggen. Desondanks wil de KNSB het aantal spelers met een Internationale talentstatus of hoger door de jaren heen constant te houden. Dit betekent dat er beter aansluiting wordt gevonden bij de mondiale top.

3.2.2 Doelstelling:

In 2014 zijn 75 onderwerpen volledig uitgewerkt voor de Stergroeptrainingen.

De Stergroeptrainingen bestaan uit 5 verschillende niveau's. In de komende beleidsperiode zal er naar gestreefd worden per stergroep een groot aantal onderwerpen volledig uit te laten werken en beschikbaar te stellen aan de trainers. Voor de keuze van de onderwerpen zullen de thema's uit de Stappenmethode als referentiekader gehanteerd worden om zoveel mogelijk aansluiting te houden bij de trainingen die de kinderen op hun vereniging krijgen. Het ontwikkelde materiaal wordt eigendom van de KNSB en kan enkel en alleen binnen de KNSB Stertrainingsgroepen gebruikt worden. Het materiaal zal dienen als aanvulling op het eigen materiaal van de trainers. In de eerste jaren zal de focus liggen op de laagste stergroepen (1*, 2* en 3*). Als dit naar tevredenheid verloopt zal in een later stadium ook materiaal ontwikkeld worden voor de hoogste twee groepen (4* en 5*).

3.2.3 Doelstelling:

In 2014 is er een helder overzicht van de trainingshistorie van de deelnemers aan de Stergroepen.

Het laten ontwikkelen van trainingsmateriaal voor de Stergroeptrainingen heeft alleen een kans van slagen als nauwkeurig vastgesteld kan worden welke onderwerpen de spelers jaarlijks gehad hebben. Aangezien de trainingsgroepen door de jaren heen sterk van samenstelling wisselen dient dit op individueel niveau te gebeuren. Een database zal aangemaakt worden waarin per speler bijgehouden wordt in welke groepen zij de afgelopen jaren gezeten hebben en welk KNSB-trainingsmateriaal er binnen die groepen gebruikt is. Tevens zal jaarlijks aan de spelers gevraagd worden in welke stappenboeken zij op de club hebben afgerond en in welke stap zij het komende seizoen les gaan krijgen. Al deze informatie kunnen de KNSB-trainers jaarlijks gebruiken voor het samenstellen van hun trainingsprogramma.

3.2.4 Doelstelling:

De KNSB gaat op jongere leeftijd selecteren.

Met de komst van de Beloftestatus is een tiental talentvolle spelers tussen 8 en 12 jaar formeel in kaart gebracht. Jaarlijks worden gesprekken gevoerd met de ouders, waarbij bekeken wordt of de kinderen goed en voldoende training krijgen, of dat er aanvullende trainingen door de KNSB georganiseerd dienen te worden. De beloftes komen met name in beeld op de Pupillendag, op het NK-E en op de jeugd-ratinglijst. In de komende beleidsperiode wil de KNSB een grotere groep jonge talenten in beeld brengen en ze een passend trainingsprogramma bieden, binnen de Stergroepen of in kleinere talentengroepjes.

4 Goed schaken begint bij goed kader

Leden verwachten van hun schaakvereniging goede georganiseerde wedstrijden in een prettige accommodatie. Zeker als het een schaakvereniging met jeugd betreft verwachten ze daarnaast kwalitatief goede trainingen. Daarom is goed opgeleid verenigingskader onontbeerlijk voor een goed functionerend schaakleven. Een van de kerntaken van de KNSB is daarom ook het opleiden van kader dat kan worden ingezet bij de verenigingen. Dat kader is bovendien ook nodig op regionaal en landelijk niveau. De KNSB ondersteunt verenigingen bij het werven, opleiden en behouden van kader en vrijwilligers. Daarnaast zal de KNSB ook communiceren richting bonden en verenigingen over actieve trainers en arbiters.

De KNSB verzorgt alleen opleidingen die sportspecifiek zijn, voor ander opleidingen kunnen verenigingen elders terecht. Kaderopleidingen van de KNSB worden onderscheiden in twee groepen:

- 1 Schaakdidactische opleidingen
- 2 Arbiteroopleidingen

Daarnaast organiseert de KNSB op maat gesneden workshops op andere terreinen die voor schaakverenigingen en schakers interessant zijn.

4.1 Schaakdidactische opleidingen

Veel kinderen leren schaken op de basisschool. Om schoolschaak verder te stimuleren is het van belang om basisscholen te ondersteunen en zoveel mogelijk trainers op te leiden. Hoe meer kinderen schaken op school leren van schaaktrainers op niveau 1, des te meer doorstroming er naar schaakclubs komt. Dit zal ook de behoefte aan schaaktrainers van niveau 2, 3 en 4 doen toenemen. Dit kader is essentieel voor de toekomst van schaakverenigingen en daarmee voor de toekomst van de KNSB.

4.1.1 Doelstelling:

In 2014 geeft op elke schaakvereniging met een jeugdafdeling een gediplomeerde trainer schaakles. Het is belangrijk dat jeugd bij verenigingen goed wordt opgevangen. De trainer of jeugdleraar speelt daarbij een essentiële rol. De uitbreiding van het trainerskorps wil de KNSB bereiken door middel van het intensiveren van de kadervorming, het ondersteunen van verenigingen en het organiseren van kennisuitwisseling en -bundeling.

Naast het promoten van reguliere trainersopleidingen kan het kader versterkt worden door het opleiden van schaakdocenten via de reguliere PABO-opleidingen. Deze groep kan met name op scholen ingezet worden; via de scholen kan dan weer doorstroming komen naar de verenigingen. Daarom zullen nauwe contacten tussen scholen en verenigingen gestimuleerd moeten worden. Ook is het belangrijk om snelle uitval van de schaaktrainer 1 en 2 te voorkomen. Dit kan door een begeleidingsprogramma op te zetten, zoals bijvoorbeeld een stage.

4.1.2 Doelstelling:

In 2014 heeft de KNSB de omslag van opleidingen oude stijl naar nieuwe stijl voltooid. De KNSB werkte in het verleden, evenals de gehele georganiseerde sport in Nederland, op het gebied van opleidingen met een A-B-C-classificatie. Inmiddels zijn alle sportopleidingen overgestapt op de 1-2-3-4-5-kwalificatiestructuur, met een koppeling naar de Europese kwalificatiestructuur Sportopleidingen.

De KNSB heeft de opleiding tot schaaktrainer 2 al omgevormd tot de nieuwe stijl. In oktober 2010 zal de cursus tot schaaktrainer 3 volgens de nieuwe stijl gegeven worden. In 2011 zal een definitieve

cursus gereed zijn. Met de cursussen schaaktrainer 1 en 4 zal eind 2010 een start worden gemaakt met de omvorming van de oude tot de nieuwe stijl. Schaaktrainer 1 zal in 2011 gereed zijn en schaaktrainer 4 medio 2013. Aan de trainers van de oude stijl wordt de mogelijkheid geboden om via bijscholing aan de eisen van de nieuwe stijl te voldoen.

Naast de aanpassing van de kwalificatiestructuur is ook de inhoud en aanpak van de cursussen gewijzigd. De verantwoordelijkheid ligt meer bij de cursist, die gedeeltelijk in zijn eigen tempo die leerstof tot zich neemt en die praktijkoefeningen doet die hij nodig heeft. De cursus wordt niet meer afgesloten met een examen, maar met een Proeve van Bekwaamheid (PVB), waarbij een PvB-beoordelaar de portfolio van de cursist toetst.

4.1.3 Doelstelling:

Er zijn in 2014 in elk servicepuntgebied twee docenten schaaktrainer 1 en 2 om de schaakdidactische cursussen nieuwe stijl te verzorgen.

De kaderdocenten spelen een cruciale rol in het verbeteren van de kwaliteit van het kader. De KNSB levert niet alleen de kaderdocenten maar ook de PvB-beoordelaars. Het is nodig de huidige kaderdocenten om te scholen naar de nieuwe stijl. Daarnaast is het belangrijk dat er ook meer workshops en bijscholingscursussen gegeven gaan worden. Dat is nodig om trainers te motiveren en beter te maken. Voor de nieuwe kaderdocenten moet een begeleidingstraject komen. Zij zullen eerst begeleiding krijgen van een ervaren kaderdocent voordat zij zelfstandig gaan lesgeven.

4.2 Arbiteropleidingen

Wedstrijdleiders zijn onmisbaar voor een schaakvereniging. Zij zorgen er immers voor dat de interne en externe wedstrijden in harmonieuze sfeer verlopen. Ook zijn zij onmisbaar voor de wedstrijden op regionaal, nationaal en internationaal niveau.

4.2.1 Doelstelling:

De KNSB wil 50 arbiters per jaar opleiden.

Halverwege 2010 zijn er in totaal 401 arbiters in Nederland. Dat is ongeveer 0,8 per vereniging. De gemiddelde leeftijd is 50 jaar; 13,5 % is ouder dan 65 jaar en 17,5% is jonger dan 40 jaar. Door het werven en opleiden van meer arbiters wil de KNSB ervoor zorgen dat iedere vereniging goede arbiters in haar gelederen heeft. Om vergrijzing van het arbitercorps tegen te gaan vormen jongeren de belangrijkste doelgroep in het wervingsbeleid. Tevens worden de arbiteropleidingen onder de loep genomen.

Het streven is dat elke club beschikt over een aantal eigen arbiters. Daarnaast is het doel dat bij iedere landelijke en regionale competitiewedstrijd een gediplomeerde arbiter aanwezig is. Om te voldoen aan dit streven dienen er meer kaderdocenten te worden opgeleid op diverse niveaus.

4.2.2 Doelstelling:

De KNSB zet zich actief in voor de continuïteit en kwaliteit van zijn korps van arbiters.

Opleiden van nieuwe arbiters is niet genoeg. De laatste jaren is de groei van het aantal actieve arbiters achtergebleven. Actief beleid om arbiters te behouden is derhalve noodzakelijk. In 2009 heeft de KNSB een arbiterdag gehouden. Tijdens deze dag zijn alle veranderingen in de reglementen en veranderingen in hulpprogramma's en de problematiek van de arbiters besproken. Op basis van de evaluatie zal de KNSB eens in de twee jaar een arbiterdag houden.

De kwaliteit van het arbiterskorps wil de KNSB verbeteren door het inrichten van een goed systeem van opleidingen, begeleiding en bijscholing om de deskundigheid te bevorderen. Ook zullen er meer scheidsrechters B en C en (inter)nationaal en FIDE-arbiters opgeleid worden.

4.2.3 Doelstelling:

Er zijn in 2014 in elk servicepuntgebied twee docenten om de arbitersopleidingen te verzorgen.

De kaderdocenten spelen een grote rol in de groei van het aantal arbiters in Nederland. Het is nodig om te kijken naar een manier om de huidige opleidingen toegankelijker te maken voor de cursist. Het is belangrijk dat er meer workshops en bijscholingsbijeenkomsten gegeven gaan worden. Dat is nodig om arbiters te motiveren en beter te maken. Net als bij de schaakdidactische opleidingen dient er voor aankomende kaderdocenten een begeleidingstraject te komen, zodat zij goed voorbereid kunnen beginnen met lesgeven.

4.2.4 Doelstelling:

De KNSB gaat workshops houden voor arbitrage van Internetschaak.

In het tijdperk van de computer wordt het schaken via het internet steeds populairder. De Internettoernooien schieten als paddenstoelen uit de grond. Om dit type toernooien in goede banen te leiden, dienen er arbiters bijgeschoold te worden tot Internetarbiter.

5 Schaakevenementen op maat

Naast de clubavonden die de 500 schaakverenigingen organiseren kent Nederland een rijk gevulde wedstrijdkalender met veel verschillende toernooien. Het varieert van lokale snelschaak- en rapidtoernooien tot toptoernooien waar professionele spelers uit binnen- en buitenland op af komen. De KNSB heeft een aantal kernevenementen gedefinieerd die absoluut doorgang moeten vinden, maar ook andere toernooien krijgen ondersteuning vanuit de KNSB. Belangrijke evenementen die de KNSB organiseert zijn de KNSB-competitie, NK's, en jeugdevenementen. Recent zijn daar verschillende Internetschaakevenementen bij gekomen.

5.1 Seniorenevenementen

5.1.1 Doelstelling:

Meer spelers doen mee aan de clubcompetitie.

De clubcompetitie is bij uitstek de wedstrijdvorm die voor verenigingen van belang is. De KNSB-competitie en de regionale competities bieden spelers van diverse niveaus een uitdagende serie wedstrijden. KNSB competitie is een van de kernactiviteiten van de KNSB. Het Competitiereglement komt met regelmaat aan de orde in de Bondsraad. In de vorige beleidsperiode heeft een werkgroep zich met name gebogen over reglementaire aspecten van de competitie. De KNSB wil in de komende beleidsperiode opnieuw kijken naar het complete competitiebouwwerk met als doel nog meer clubschakers te laten meedoen aan de externe competitie.

5.1.2 Doelstelling:

De KNSB en de verenigingen organiseren diverse aantrekkelijke evenementen op internet.

In 2009 is de KNSB begonnen met het aanbieden van het KNSB Internetlidmaatschap. Medio 2010 had de KNSB circa 1200 Internetleden. Het eerste seizoen van de Internet-clubcompetitie 2009-2010 kende 14 deelnemende clubteams. De komende beleidsperiode zal de competitievorm worden verbeterd, zodat zoveel mogelijk verenigingen actief zullen deelnemen aan deze competitie. Deze competitie is onderdeel van het totale aanbod voor de groeiende groep Internetleden. Dit aanbod omvat verder het NK Internetschaak, de tweewekelijkse zaterdagavondtoernooien en de toernooien die verenigingen zelf organiseren.

5.1.3 Doelstelling:

De NK's blijven een aantrekkelijke krachtmeting tussen de beste schakers van Nederland.

De Nederlandse kampioenschappen algemeen en dames zijn belangrijke NK's, die de afgelopen jaren met grote inspanning georganiseerd konden worden. Het is belangrijk dat deze evenementen voor de sterkste spelers en publiek en pers aantrekkelijk blijven. Essentieel daarvoor is voldoende ondersteuning vanuit overheid en bedrijfsleven. In hoofdstuk 6 komt dit verder aan de orde.

5.1.4 Doelstelling:

De KNSB streeft er naar de regionale kampioenschappen op te waarderen.

In 2009 zijn de Halve Finale van de Nederlandse Kampioenschappen afgeschaft. Dit tegen de achtergrond van het ontbreken van sponsors voor de Nederlandse Kampioenschappen en het feit dat winnaars van de Halve Finale zelden meestrijden voor de titel. In de komende beleidsperiode gaat de KNSB onderzoeken hoe een interessante sportieve uitdaging geboden kan worden aan de regionale kampioenen.

5.2 Jeugdevenementen

5.2.1 Doelstelling:

De KNSB en de regionale bonden blijven diverse aantrekkelijke evenementen organiseren voor de jeugd.

De KNSB heeft een groot aantal kernevenementen voor de jeugd. Dat betreft individuele NK's in 16 categorieën, de jeugdclubcompetitie, en het NK schoolschaak (basisscholen en voortgezet onderwijs). Daarnaast ondersteunt de KNSB de organisatie van diverse andere evenementen. Daarbij wordt continu gekeken of de evenementen nog aan de eisen van deze tijd voldoen of dat aanpassing noodzakelijk is.

Regionale bonden organiseren ook veel jeugdevenementen waaronder diverse regionale kampioenschappen. Veel regionale bonden organiseren daarnaast Grand-Prix-toernooien. Deze serie toernooien vormen een goede manier om kinderen enthousiast te maken en te houden voor schaakwedstrijden.

5.3 Internationale evenementen

In Nederland worden veel internationale evenementen gehouden. Nederland staat ook bekend als land dat kwalitatief goede toernooien organiseert. Wat ontbreekt in dit pallet is een internationaal evenement van de FIDE of de ECU. Het is lang geleden dat dergelijke toernooien in Nederland zijn gehouden.

5.3.1 Doelstelling:

De KNSB wil helpen bij het naar Nederland halen van een EK of WK (jeugd of senioren).

Het organiseren van een internationaal evenement in Nederland kan meer aandacht voor het schaken teweeg brengen in Nederland. Dit past ook in het algemene sportbeleid van VWS en NOC*NSF (het Olympisch Plan 2028). De KNSB wil een goede partner zijn voor organisaties die internationale schaakevenementen naar Nederland willen halen.

5.4 Bijzondere bonden

De KNSB kent een aantal bijzondere bonden die bijdragen aan een veelzijdig schaakaanbod in Nederland. Deze bonden zijn in hoge mate zelfstandig, maar krijgen wel ondersteuning van de KNSB, onder andere op het gebied van communicatie.

5.4.1 Doelstelling:

De ondersteuning vanuit de KNSB aan de bijzondere bonden blijft minimaal op hetzelfde niveau als in 2010.

6 Schaken effectief communiceren

De KNSB verricht een groot aantal activiteiten voor de aangesloten bonden, verenigingen en leden. Niet iedereen is bekend met de diensten die de KNSB te bieden heeft. Optimale communicatie is dus vereist.

De communicatie richt zich niet alleen op bonden, verenigingen en leden, maar ook op anderen die interesse hebben voor de schaaksport. Het uitdragen van de schaaksport in de volle breedte is het doel. Voorbeelden van belangrijke partijen zijn scholen en potentiële sponsors. Scholen kunnen helpen bij het opleiden van nieuwe generaties schakers; sponsors zijn van grote waarde bij het verwezenlijken van de doelstellingen van dit Meerjarenbeleidsplan.

6.1 Schaken een meesterlijke sport

Halverwege de vorige beleidsperiode is het communicatieplan ‘Schaken een meesterlijke sport’ gelanceerd. Dat is niet alleen bedoeld om aan de buitenwereld te laten zien hoe geweldig de schaaksport is, maar ook om het ‘wij-gevoel’ te creëren. Dat ‘wij-gevoel’, het gevoel dat leden, verenigingen en regionale bonden samen de KNSB vormen, heeft de komende periode versterking nodig.

6.1.1 Doelstelling:

De leden van de KNSB werken gezamenlijk aan de toekomst van de meesterlijke sport.

Om dit te bereiken is de interne communicatie van groot belang. Deze communicatie bestaat uit vier pijlers: overleg, website, schaakmagazine en nieuwsbrief. Deze communicatiemiddelen vullen elkaar aan met als uiteindelijk doel dat alle leden van de KNSB op de juiste manier informatie krijgen en er samen gewerkt kan worden aan de toekomst van het schaken.

6.2 Overleg

Om gezamenlijk aan de toekomst van het schaken te kunnen werken en draagvlak te creëren voor beleid en uitvoering is communiceren via email, brieven en de website niet voldoende. Er is ook rechtstreeks overleg nodig. Momenteel vindt formeel overleg plaats in de Bondsraad. Daarnaast bezoekt het KNSB-bestuur waar mogelijk vergaderingen van aangesloten bonden. Datzelfde geldt voor servicepuntmedewerkers. Voor specifieke onderwerpen zoals contributie vindt overleg plaats met de portefeuillehouders van de aangesloten bonden. In het kader van Schaken een meesterlijke sport zijn op verschillende locaties in het land bijeenkomsten gehouden. Toch is het noodzakelijk het ‘wij-gevoel’ te versterken en de afstand tussen KNSB en verenigingen te verkleinen.

6.2.1 Doelstelling:

De overlegstructuur draagt bij aan de samenwerking tussen de leden, de verenigingen, de bonden en de KNSB.

De bestaande overlegstructuur biedt prima mogelijkheden, maar er zal meer gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid om over specifieke onderwerpen te overleggen met portefeuillehouders van bonden. Verder zal de KNSB ook vaker rechtstreeks met verenigingen communiceren, een ontwikkeling die met de nieuwsbrief al in gang is gezet.

6.3 Website

Op de website van de schaakbond is feitelijke informatie te vinden over bijvoorbeeld de competitie, opleidingen, ratings, verenigingen, toernooien en beleid. Daarnaast biedt de website schaaknieuws en verslaggeving. Verder vervult de website een belangrijke rol in de communicatie van 'best practices', verhalen van verenigingen, toernooien, die als voorbeeld voor anderen kunnen dienen. Verder heeft de site een goede afstemming met het bondsblad Schaakmagazine, waarbij de site actualiteit biedt en het blad meer diepgang.

6.3.1 Doelstelling:

De website wordt nog belangrijker als communicatiemiddel naar de leden.

De KNSB-website heeft sinds 2007 een grote facelift ondergaan. De laatste verandering heeft in 2010 plaatsgevonden. Daarbij is ruimte gemaakt voor meer berichten en is het mogelijk om belangrijke berichten nadrukkelijker onder de aandacht te brengen. De website is meer en meer de plek waar de schaker informatie over schaken zoekt en vindt. Door de groeiende hoeveelheid informatie zal periodiek herstructurering en versimpeling nodig zijn.

Het huidige aantal bezoekers voor de website is gemiddeld 5.000 unieke bezoekers per dag en 20.000 unieke bezoekers per maand. De ambitie is om deze aantallen verder uit te breiden naar 6.500 unieke bezoekers per dag en 25.000 unieke bezoekers per maand in 2014 en zodoende de leidende positie als schaakwebsite in Nederland te behouden.

6.4 Schaakmagazine

Schaakmagazine is het bondsblad van de KNSB. De inhoud bestaat voor een belangrijk deel uit achtergrondverhalen, die vaak aansluiten bij de actualiteit. Speciale aandacht is er voor activiteiten van het bondsbureau en de verenigingen. Daarnaast heeft het blad enkele vaste schaaktechnische rubrieken. Voor de jeugd tot en met twaalf jaar heeft Schaakmagazine een middenkatern van vier pagina's.

6.4.1 Doelstelling:

Schaakmagazine blijft een aansprekend blad voor onze leden.

In 2010 heeft een lezersonderzoek plaatsgevonden. Daaruit is gebleken dat voor een groot deel van de KNSB-leden Schaakmagazine meerwaarde heeft en de inhoud van het blad tot tevredenheid stemt. De komende jaren zal de KNSB het beleid rond Schaakmagazine continueren, waarbij suggesties omtrent verbeteringen zullen worden meegenomen.

Tegenwoordig worden veel kranten en magazines ook elektronisch verspreid. In de beleidsperiode zal de KNSB onderzoeken in hoeverre daar bij de leden behoefte aan bestaat naast de papieren versie.

6.5 Nieuwsbrief

Met ingang van het seizoen 2009-2010 brengt de KNSB een nieuwsbrief uit die zich richt op verenigingen. Doel hiervan is de dienstverlening van de KNSB rechtstreeks onder de aandacht van verenigingen en hun leden te brengen. De nieuwsbrief verschijnt twee keer per seizoen en wordt per email verspreid. Daarnaast wordt hij op de website gepubliceerd.

6.5.1 Doelstelling:

De nieuwsbrief wordt een belangrijk communicatiemiddel richting verenigingen.

Daartoe zal de inhoud worden geëvalueerd. Daarbij kunnen verenigingen aangeven welke onderwerpen zij in de nieuwsbrief behandeld willen hebben.

6.6 Sponsoring

In 2010 heeft de KNSB een sponsorplan gemaakt. Daarin staat de ambitie dat de ondersteuning door sponsors de komende jaren aanmerkelijk groeit. Prioriteit ligt daarbij op het NK en op de overige activiteiten. Bij het NK is het doel om in 2010 een evenement en flankerende activiteiten neer te zetten zodat in ieder geval volgende jaren een hogere sponsoropbrengst gerealiseerd wordt. Wat betreft overige activiteiten is sponsoring van SpeelZ / Schoolschaak belangrijk.

Daarnaast is het wenselijk om sponsoring te vinden voor uitzendingen van topspelers en jeugdtalenten naar individuele en teamwedstrijden. Overige evenementen betreft onder andere het open NK en diverse jeugd NK's. De sponsoring daarvan is relatief goed ingevuld, hoewel ook daar de sponsoring onder druk staat. Tenslotte is ook sponsoring voor overige activiteiten, zoals Internetschaak en SpeelZ nodig. Daarvan is de sponsoring voor Internetschaak grotendeels ingevuld.

6.6.1 Doelstelling:

De KNSB vindt in de beleidsperiode een sponsor voor één van de sponsorproposities.

De komende jaren komt de sportsponsoring onder druk te staan. De financiële crisis en de bezuinigingen zullen tot gevolg hebben dat bedrijven, overheden en instellingen minder budget hiervoor beschikbaar hebben. In die context is het vinden van een sponsor voor één van de proposities een realistische doelstelling voor de KNSB.

Voor de werving van sponsors wil de KNSB zoveel mogelijk gebruik maken van de organisatiekracht die in de Nederlandse schaakwereld aanwezig is. Bij veel evenementen gebeurt dat al lang. Voor de overige activiteiten waarvoor sponsoring nodig is, zijn bestuur en medewerkers van de KNSB-organisatie de eerst aangewezenen om sponsors te vinden, maar ook hiervoor geldt dat elke hulp van regionale bonden, bijzondere bonden, verenigingen en individuele leden welkom is.

Om effectief sponsors te kunnen benaderen zal een lijst van potentiële sponsoren worden bijgehouden. Er zal ook worden bijgehouden welke contactmomenten er zijn geweest en wat de actuele status is.

7 Schaken optimaal georganiseerd

Rond 2006 heeft een uitgebreide discussie plaatsgevonden over de structuur van de bond. Deze discussie heeft uiteindelijk niet geleid tot een aanpassing van de bondsstructuur. De afgelopen tijd is het moeilijker geworden om op regionaal en verenigingsniveau voldoende bestuurskader aan te trekken of te behouden. Dat is aanleiding om in de komende beleidsperiode opnieuw aandacht aan de bondsstructuur te besteden. Hierbij spelen ook de eisen die in het kader van goed sportbestuur aan bonden worden gesteld een rol.

7.1 Kwaliteit van de organisatie

Een eerder genoemde doelstelling is dat de leden van de KNSB gezamenlijk werken aan de toekomst van de meesterlijke sport. Daarbij is het belangrijk dat duidelijk wordt wat hierbinnen de taak van de KNSB, de taak van de regionale en bijzondere bonden en de taak van de verenigingen is. Daarnaast is het belangrijk dat iedereen voldoende is toegerust om zijn taak adequaat uit te voeren.

7.1.1 Doelstelling:

De bondsstructuur draagt bij aan de ambities van de meesterlijke sport.

Over de structuur van de KNSB heeft in het verleden al veel discussie plaatsgevonden; het meest recent in 2006. Toen is de structuur gehandhaafd, maar de laatste jaren wordt duidelijk dat het moeilijker wordt kaderfuncties in te vullen. Daarom is het nuttig om halverwege de nieuwe beleidsperiode de doelstellingen, taken en structuur van de KNSB opnieuw onder de loep te nemen, zodat de structuur optimaal bijdraagt aan de ambities van de meesterlijke sport.

7.1.2 Doelstelling:

De KNSB fungeert extern als voorbeeldbond.

Eind 2010 voldoet de KNSB aan de minimale kwaliteitseisen van NOC*NSF. Daarnaast wil de KNSB zo goed georganiseerd zijn dat andere bonden daarvan kunnen leren. Een voorbeeld kan zijn hoe de KNSB de Administratieve Organisatie en Interne Controle geregeld heeft. Dit past ook bij Schaken een meesterlijke sport. Die kernboodschap houdt ook in dat de KNSB aan zijn activiteiten de hoogste eisen stelt.

7.2 Samenwerking met andere organisaties

De KNSB kan door samenwerking met andere organisaties beter de belangen van de Nederlandse schaaksport dienen. Deze samenwerking zal de komende periode op verschillende terreinen geïntensiveerd worden: met andere schaakbonden in West-Europa, met andere denksportbonden in Nederland en met andere sportbonden in Nederland.

7.2.1 Doelstelling:

De KNSB zet zich in voor het vergroten van de Nederlandse invloed in het internationale speelveld.

Om dat te bereiken is het in eerste instantie nodig de contacten met de West-Europese landen te versterken, om vandaar uit gezamenlijk de invloed binnen de ECU en de FIDE te vergroten. Bovendien levert kennisuitwisseling informatie over succesvolle en minder succesvolle initiatieven bij andere schaakbonden.

7.2.2 Doelstelling:

De KNSB werkt samen met de andere denksportbonden om de denksportmarkt beter te kunnen bedienen.

In het kader van de Federatie van Nederlandse Denksporten zal de komende jaren concreet worden samengewerkt op het gebied van denksportcentra. Andere onderwerpen waarvoor de mogelijkheid tot samenwerking onderzocht zal worden, zijn schooldenksport en sponsoring.

7.2.3 Doelstelling:

De KNSB zal zijn belangen binnen NOC*NSF actief behartigen

De KNSB is lid van NOC*NSF. Tegelijkertijd is NOC*NSF de belangrijkste subsidieverstrekker van de KNSB. Door actief deel te nemen aan werkgroepen zal de KNSB het specifieke karakter van de schaaksport en het belang ervan binnen de sportwereld benadrukken. Dit moet ertoe leiden dat de positie van de KNSB binnen NOC*NSF versterkt wordt.

8 Financiën

De afgelopen jaren is de financiële situatie van de KNSB verbeterd. De liquiditeit is net voldoende en de solvabiliteit is zelfs ruim boven de minimaal gewenste waarde. De komende jaren wil de KNSB de financiële positie verder versterken. Vooral de liquiditeit kan nog beter en daarvoor is het nodig dat de KNSB positieve exploitatieresultaten begroot en realiseert.

Het blijft voor de KNSB belangrijk de continuïteit van de organisatie te waarborgen, waarbij de externe afhankelijkheid wordt beperkt. Om dat te bereiken is het noodzakelijk dat de vaste organisatiekosten van de KNSB gefinancierd kunnen worden uit contributies en structurele subsidies.

8.1 Terugblik

Lasten

Sinds midden jaren negentig zijn de totale kosten met 43% gegroeid. Kijkend de kostenontwikkeling sinds 1996, waarbij het niveau van 1996 geïndexeerd is op 100, dan ontstaat het volgende beeld:

LASTEN	1996	2009	2014
Algemeen	100	144	154
Breedteschaak	100	1.122	3.075
Kadervorming	100	146	373
Evenementen	100	109	106
Talentontwikkeling	100	178	185
Topschaak	100	109	153
TOTAAL	100	143	168

De algemene kosten, bondsbureau, organisatie en communicatie, houden gelijke tred met de totale kosten. Relatief meer kosten werden in 2009 besteed aan talentontwikkeling, maar vooral aan breedteschaak. De kosten van breedteschaak zijn toegenomen door SpielZ en Internetschaak. Tegenover deze kosten staan contributieopbrengsten. Zonder deze extra contributieopbrengsten zou de daling van de totale contributieopbrengsten groter zijn geweest dan nu het geval is. Vooruitkijkend zullen de kosten en de opbrengsten van breedteschaak naar verhouding verder toenemen. Daarnaast valt de intensivering van kadervorming op. Beide ontwikkelingen zijn toe te schrijven aan de doelstellingen en activiteiten van dit beleidsplan.

Baten

De baten zijn ook toegenomen sinds 1996:

BATEN	1996	2009	2014
Contributie leden	100	119	136
Subsidie	100	130	177
Eigen bijdragen leden	100	213	236
Commerciële opbrengsten	100	92	273
Overige inkomsten	100	227	200
TOTAAL	100	135	164

De relatieve daling in de contributie-inkomsten is een gevolg van de daling in het ledental. De subsidie-inkomsten houden gelijke tred met de totale ontwikkeling van de baten, waarbij een verschuiving van het Ministerie van VWS naar NOC*NSF heeft plaatsgevonden. De eigen bijdragen zijn relatief fors toegenomen, enerzijds door noodzakelijke verhogingen, anderzijds doordat meer

jeugd naar EK's en WK's gaat, ook op jongere leeftijd. De hogere eigen bijdragen compenseren in belangrijke mate de lagere contributieopbrengsten. De commerciële inkomsten uit sponsoring en advertenties relatief sterk toegenomen, maar zijn in absolute termen laag gebleven.

Samenvattend kunnen we concluderen dat de begroting is opgelopen, waarbij de eigen bijdrage relatief belangrijker is geworden voor de totale inkomsten en breedteschaak en talentontwikkeling een groter deel van de kosten voor hun rekening nemen.

Daarbij komt dat de vaste inkomsten niet meer opwegen tegen de vaste kosten:

	1996	2009	2014
BATEN			
Contributie verenigingen en persoonlijke leden	467.803	530.277	549.000
Subsidie algemeen (75%)	97.072	63.508	119.200
TOTAAL	564.876	593.785	668.200
LASTEN			
Bonds bureau en organisatie excl gesubsidieerde FTE's	343.858	527.143	564.700
Communicatie	163.967	109.183	112.500
TOTAAL	507.825	636.326	677.200
MARGE	57.051	-42.541	-9.000

Hierbij is de organisatiesubsidie voor 75% meegeteld, omdat die weliswaar onzeker is, maar wel een structureel karakter heeft. Het is belangrijk om het saldo van vaste inkomsten en vaste uitgaven in de komende beleidsperiode te verbeteren, zoals de meerjarenbegroting ook aangeeft.

8.2 Beleidsperiode 2011-2014

Deze paragraaf bevat in algemene bewoordingen een globaal overzicht van de voorziene financiële gevolgen van de in dit beleidsplan aangegeven voornemens. Mede op basis van de economische ontwikkelingen, de ondersteuningsfaciliteiten vanuit subsidiegevers en de ontwikkeling van het ledenbestand moet er jaarlijks aan de hand van het jaarplan van de KNSB een financiële prognose worden opgesteld.

Inkomsten

Om de ambities te kunnen verwezenlijken is het nodig de inkomsten te vergroten. Daarbij wil de KNSB de contributietarieven laten groeien met de inflatie. Dat betekent dat structurele groei gehaald moet worden uit subsidie en vooral sponsoring. Om deze opbrengsten te laten groeien moet de KNSB zich verbeteren in het verwerven van subsidies en sponsors. Wat verder helpt is ledengroei bij verenigingen, maar voor de komende beleidsperiode is stabilisatie van het aantal verenigingsleden de ambitie. De ambities voor de komende beleidsperiode zijn:

- Verdien capaciteit vergroten
- Sponsoring verbeteren, ook algemeen en voor jeugd
- Ledental omhoog

Aan de inkomstenkant zal een stijging van de inkomsten in de eerste plaats afhankelijk zijn van de ledengroei. De hoogte van de inkomstengroei zal sterk afhankelijk zijn van het wel of niet kunnen behouden van jeugdleden in de overgang van jeugdlid naar seniorlid en het succes van het beleid. De VWS-subsidies zullen gekoppeld zijn aan projecten die ook altijd een eigen bijdrage vragen. De subsidies vanuit de Lotto zullen afhangen van de deelname aan de kansspelen. De verwachting is dat

deze inkomsten zullen stijgen en dat deze stijging structureel van aard is. In de prognose is voorzichtigheidshalve geen stijging meegenomen. Voor de sponsorinkomsten heeft de KNSB als doel door uitvoering van het nieuwe sponsorplan een stijging te bewerkstelligen. Bij de financiële prognose is daar geen rekening mee gehouden.

Uitgaven

Ook aan de uitgavenkant wordt een stijging verwacht. Allereerst is rekening gehouden met een jaarlijkse loonstijging. De overige posten zullen op jaarbasis redelijk constant blijven, met uitzondering van intensivering op het gebied van kadervorming. Voor het overige is het beleid dat alleen meer kosten gemaakt kunnen worden als daar ook meer inkomsten tegenover staan. Een voorbeeld daarvan is breedteschaak waarbij tegenover de extra kosten voor Internetschaak en SpeelZ ook contributie-inkomsten staan.

De KNSB hanteert wel een richtsnoer voor de kostenverdeling over de verschillende beleidsterreinen, maar kiest ervoor om geen vaste kostenverdeling te hanteren. Dat gaat namelijk ten koste van de flexibiliteit, die in de praktijk nodig is.

Totaal

De totale begroting is in 2010 dankzij subsidie, contributie en sponsorinkomsten gestegen naar circa 1,25 miljoen euro. De verwachting voor de komende beleidsperiode is dat de begroting licht oploopt.

Het volgende overzicht bevat de meerjarenbegroting voor de komende beleidsperiode.

	R 2009	P 2010	B 2011	B 2012	B 2013	B 2014
BATEN						
Contributie leden	557.566	569.000	594.500	602.500	615.500	636.500
Subsidie	290.534	385.080	388.000	392.500	395.500	397.000
Eigen bijdragen leden	218.872	215.900	242.500	242.500	242.500	242.500
Commerciële opbrengsten	19.267	45.000	57.000	57.000	57.000	57.000
Overige inkomsten	28.431	27.200	25.000	25.000	25.000	25.000
TOTAAL	1.114.671	1.242.180	1.307.000	1.319.500	1.335.500	1.358.000
LASTEN						
Bonds bureau en organisatie	613.841	623.292	651.060	659.290	666.572	675.575
Communicatie	118.150	94.200	104.500	104.500	104.500	104.500
Breedteschaak	43.608	61.000	92.500	103.500	111.500	119.500
Kadervorming	19.152	32.500	53.000	49.000	49.000	49.000
Evenementen	120.018	117.300	117.500	117.500	117.500	117.500
Talentontwikkeling	125.243	114.100	130.500	130.500	130.500	130.500
Topschaak	110.232	155.250	155.000	155.000	155.000	155.000
Exploitatieresultaat	-35.572	44.538	2.940	210	928	6.425
TOTAAL	1.114.671	1.242.180	1.307.000	1.319.500	1.335.500	1.358.000

In de prognose voor de contributie is ervan uitgegaan dat het aantal verenigingsleden eerst nog licht daalt en daarna weer stijgt naar het niveau van 2014. Het aantal Internetschaak- en SpeelZ-leden stijgt conform de doelstellingen uit hoofdstuk 2. Er is van uitgegaan dat de subsidies blijven bestaan. Daarbij is de NOC*NSF-subsidie voorzichtigheidshalve voor de komende jaren lager ingeschat dan voor 2010. Verder is het nog onzeker of de subsidies voor de bondscoach en de talentcoach na respectievelijk 2012 en 2011 worden gecontinueerd. In de begroting wordt daar wel van uitgegaan. Mocht dit niet het geval zijn, dan zullen de lagere inkomsten worden gecompenseerd door lagere uitgaven.

Voor de eigen bijdragen worden geen grote wijzigingen verwacht, noch in het aantal activiteiten, noch in de hoogte van de tarieven. De commerciële opbrengsten uit sponsoring en TV-rechten zijn onzeker. Sponsoring door Slim.nl loopt in ieder geval tot halverwege 2013. Wij gaan ervan uit dat de commerciële opbrengsten daarna in ieder geval op het niveau van 2011 blijven. Hetzelfde geldt voor de overige inkomsten.

De kosten van het bondsbureau en de organisatie stijgen door de loonontwikkeling, die begroot is op één procent per jaar. Daarnaast zullen de IT-kosten omhoog gaan vanwege het groeiende belang van de website en de hogere eisen die aan de ledenadministratie gesteld worden. De kosten van breedteschaak gaan omhoog vanwege Internetschaak en SpeelZ. Verder zullen de kosten van kadervorming structureel op hoger niveau komen vanwege de intensivering van de activiteiten op dat terrein.

9 Tot slot

Dit beleidsplan kent ambitieuze doelstellingen. Doelstellingen die de schaaksport in Nederland op een hoger niveau brengen, zowel kwantitatief als kwalitatief. Ambities die uitdagend maar haalbaar zijn als we er samen aan werken: leden, verenigingen, aangesloten bonden en de landelijke organisatie. Met behulp van schakers en schaakliefhebbers. Met behulp van subsidiegevers en sponsors. Samen werken aan de meesterlijke sport.